

Ve Štrasburku dne 23.10.2018
COM(2018) 800 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Pracovní program Komise na rok 2019

Plníme sliby a připravujeme se na budoucnost

I. Plníme sliby a připravujeme se na budoucnost

Příští měsíce budou pro naši Evropskou unii rozhodující. V květnu budou Evropané hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu. Jak zdůraznil předseda Komise ve svém projevu o stavu Unie dne 12. září 2018, odrazí se v rozhodnutí evropských občanů jejich důvěra ve schopnost Evropské unie řešit výzvy, které nemůže řešit žádný z našich členských států samostatně.

Takovou výzvou je například zajištění toho, aby návrat Evropy k ekonomickému růstu byl skutečně přínosem pro všechny, což znamená investice do pracovních míst budoucnosti a využívání příležitostí, které přináší přechod na digitální a nízkouhlíkové hospodářství. S výzvami souvisejícími s migrací, i když od krize 2015–2016 došlo k jejímu výraznému snížení, se budeme ještě nějakou dobu potýkat a budou třeba udržitelná řešení na evropské úrovni. Výzvy našim demokratickým společnostem, našim hodnotám a naší bezpečnosti budou znamenat teroristické a kybernetické útoky a stále více také dezinformační kampaně. Vyplývají ze stále méně stabilní globální situace, ve které demografie, soupeření o zdroje a změna klimatu vyžadují společnou snahu o udržitelnost, přičemž někteří zpochybňují své závazky k institucím a pravidlům, které posledních 50 let vytvářely světový řád ve prospěch všech.

Více než kdy předtím musí Evropa ukázat, že naše Unie je jednotná, silná a demokratická a že pouze společně můžeme tyto výzvy vyřešit, a ochránit tak naše občany a zároveň posílit jejich postavení.

Tato Komise se již od začátku svého funkčního období v každoročních pracovních programech zaměřovala na ty nejdůležitější výzvy, u nichž se domníváme, že opatření na evropské úrovni mohou situaci skutečně pomoci. Kromě iniciativ, které byly představeny současně s projevem o stavu Unie, jsme nyní předložili všechny legislativní návrhy potřebné k dosažení pozitivní změny u deseti priorit Evropské Komise pro období 2014–2019. Společně s Evropským parlamentem a Radou jsme zatím dospěli k dohodě u přibližně poloviny z nich a u dalších 20 % legislativní proces zdárně pokračuje. Nyní musí být prioritou proměnit zbylé návrhy, včetně všech prioritních návrhů uvedených ve společných prohlášeních, v právní předpisy a pak je účinně provést. Dialog, který vedla Komise s Evropským parlamentem a Radou při přípravě tohoto pracovního programu, potvrdil, že existuje společné odhodlání stávající tempo zachovat a ještě dále zvýšit. Nyní nastal čas ukázat, že společně se nám to může podařit.

Komise se snaží soustředit se na již předložené návrhy, a představuje proto ve svém letošním pracovním programu pouze omezený počet nových iniciativ, které jsou spolu s těmi, jež byly předloženy s projevem o stavu Unie, pro úplné dosažení 10 priorit zásadní. Tyto iniciativy se zabývají dosud nevyřešenými problémy, které vyžadují společné a rozhodné kroky: dokončením práce v oblasti migrace; posílením hospodářské a měnové unie, uvolněním rostoucího napětí ve světovém obchodním systému; řešením pokračující problémů v souvislosti s právním státem v některých členských státech a dosažením dohody se Spojeným královstvím o jeho vystoupení z Unie. Komise bude rovněž v rámci přípravy na budoucnost

věnovat pozornost provádění právních předpisů, které již byly přijaty, a hodnocení stávajícího *acquis*, a navrhne stažení nebo zrušení řady zastaralých návrhů a právních předpisů.

Tento pracovní program v neposlední řadě rozvíjí plán pro Sibiň, který získal silnou podporu v Evropském parlamentu a byl zohledněn v agendě lídrů. Summit v Sibini se uskuteční u příležitosti Dne Evropy 9. května 2019, šest týdnů po brexitu a dva týdny před volbami do Evropského parlamentu. Bude se jednat o klíčový okamžik pro EU s 27 členy, kdy se bude utvářet její budoucnost do roku 2025. Z tohoto pohledu je důležité, aby bylo ještě před Sibini dosaženo politické dohody ohledně návrhu Komise na jednodušší a flexibilní budoucí rozpočtový rámec. Kromě toho předloží Komise při přípravě summitu v příštích měsících řadu příspěvků zaměřených na budoucnost, aby mohli vedoucí představitelé EU obnovit důvěru v budoucnost naší Unie v počtu 27 členů.

II. Úplná realizace 10 priorit Junckerovy Komise před volbami do Evropského parlamentu

Nový impuls pro zaměstnanost, růst a investice

Evropské hospodářství si vede dobře. V roce 2017 dosáhl růst svého desetiletého maxima. Míra zaměstnanosti a investic se vrátila na úroveň před krizí a stav veřejných financí se výrazně zlepšil. Hospodářská, sociální a fiskální situace však stále není mezi jednotlivými členskými státy vyrovnaná. Vzhledem k tomu, že se hospodářské klima mění, musíme využít stávající situace a pokračovat v podpoře politik, které nám umožňují využívat nové hospodářské příležitosti a které připravují hospodářství na překonání budoucích problémů, které se před námi objeví.

Znamená to pokračovat v investicích do reforem potřebných k tomu, aby Unie setrvala na cestě stabilního a udržitelného růstu. Moderní, spravedlivé a vyvážené návrhy Komise týkající se příštího víceletého finančního rámce pro Unii s 27 členy napomohou plnění společných cílů Unie v příštím desetiletí. Zaměřují se na oblasti, u nichž se vedoucí představitelé EU v Bratislavě a Římě shodli, že činnost Unie přináší ve srovnání s činností jiných aktérů lepší výsledky. Umožní nám řešit závažné problémy, jako je nezaměstnanost mladých lidí, migrace, bezpečnost, technologická a digitální transformace i přechod na udržitelnější a nízkouhlíkové hospodářství. Summit v Sibini by měl potvrdit politickou dohodu o budoucím rozpočtu. Ukázalo by se tak, že Unie 27 zemí je jednotná, má jasnou představu o svém směřování a je připravena a schopna řídit svůj vlastní osud a plnit očekávání svých občanů.

Veřejné finanční prostředky mají své místo v podněcování správného typu investic, ale v konečném důsledku jsou to podniky, které vytvářejí pracovní místa a hospodářský růst. Musíme proto i nadále mobilizovat dostupné zdroje. Investiční plán pro Evropu, tzv. Junckerův plán, již přinesl 344 miliard EUR dalších investic, čímž překonal svůj původní cíl ve výši 315 miliard EUR, a očekává se, že přispěje k vytvoření 1,4 milionu pracovních míst a ke zvýšení hrubého domácího produktu EU do roku 2020 o 1,3 %. Junckerův plán byl posílen a rozšířen tak, aby se do konce roku 2020 mobilizovalo v dalších investicích odhadem

500 miliard EUR. Komise zhodnotí pokrok a určí další způsoby, jak investice podpořit, mj. v rámci budoucího Programu InvestEU.

Musíme se také dohodnout na zbývajících návrzích na uskutečnění přechodu na oběhové hospodářství, které podpoří inovace, pracovní příležitosti a růst a zároveň udržitelné využívání našich omezených zdrojů. Rychlé dosažení dohody ohledně návrhu týkajícího se plastů na jedno použití je nezbytné, aby se snížilo množství škodlivých plastů, které se dostávají do našich oceánů a moří, a aby se našim podnikům dostalo silné pobídky k hledání udržitelných a inovativních alternativ. Povzbudí se tak inovace v Evropě a evropské podniky získají technologický náskok nad svými světovými konkurenty, čímž se do budoucna podpoří udržitelný růst a pracovní místa.

Propojený jednotný digitální trh

Jednotný digitální trh již přináší evropským občanům výhody: skončily poplatky za roaming, občané nyní mají přístup ke svým předplaceným filmům, sportovním přenosům, hudbě, videohrám i elektronickým knihám kdekoli v EU a od letošního prosince budou moci nakupovat on-line, aniž by byli diskriminováni jenom proto, že žijí v jiném státě.

Z 30 legislativních iniciativ, s nimiž Komise přišla pro jednotný digitální trh, jich bylo přijato 18. Nyní je zásadní dokončit projednávání zbývajících návrhů, týkajících se mj. autorského práva, soukromí a elektronických komunikací a smluvního práva. Je důležité rychle zřídit Evropské průmyslové, technologické a výzkumné centrum kompetencí pro kybernetickou bezpečnost společně se sítí národních koordinačních center, které EU umožní zachovat a rozvíjet technologické a průmyslové kapacity v oblasti kybernetické bezpečnosti, jež jsou k zajištění jednotného digitálního trhu nezbytné.

Budeme pokračovat v práci na nové výzvě, kterou je umělá inteligence, umožníme koordinovaná opatření v celé Evropské unii a navážeme na různé kroky uskutečněné začátkem letošního roku. Komise a vysoká představitelka také předloží nový společný akční plán boje proti šíření všudypřítomných dezinformací on-line v Evropě, které podkopávají důvěru Evropanů v demokratické procesy a instituce a rovněž naše nezávislá a svobodná média. Tuto otázku je mimořádně nutné řešit před volbami do Evropského parlamentu v příštím roce.

Vypracujeme také doporučení na vytvoření formátu pro výměnu evropských elektronických zdravotních záznamů. Usnadní se tím přeshraniční výměna údajů o pacientech. Tento krok bude přínosem pro pacienty i poskytovatele zdravotní péče a pomůže podpořit pokrok v lékařství prostřednictvím digitalizace zdravotnických služeb. V oblasti veřejného zdraví předložíme také komplexní rámec týkající se endokrinních disruptorů.

Odolná energetická unie s pokrokovou politikou v oblasti změny klimatu

V posledních čtyřech letech Evropská unie investovala do vlastní energetické unie, aby podpořila udržitelné, nezávislé a bezpečné dodávky pro občany. Stojíme v čele celosvětového boje proti změně klimatu a jsme jedinou velkou ekonomikou, která v souladu s Pařížskou

dohodou přijala právní předpisy na snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o 40 %.

Musíme pokračovat v práci na zajištění toho, aby se spolunormotvůrci dohodli na zbývajících návrzích z balíčku Čistá energie pro všechny Evropany. Pro lepší fungování vnitřního trhu s energií v EU a posílení solidarity mezi členskými státy je rovněž nezbytné, aby se spolunormotvůrci dohodli na společných pravidlech pro plynovody vstupující na evropský trh s plynem a dokončili nové právní předpisy týkající se trhů s elektřinou. Potřebujeme rovněž dohodu o návrzích Komise v rámci balíčků v oblasti mobility „Evropa v pohybu“, aby bylo zajištěno včasné provádění naší agendy pro bezpečnou, čistou a propojenou mobilitu, jakož i o návrzích Komise týkajících se udržitelného financování k mobilizaci soukromého kapitálu potřebného na podporu agendy EU v oblasti klimatu a udržitelného rozvoje.

Včasné přijetí těchto opatření zajistí, že do roku 2030 začnou fungovat podpůrné nástroje a právní rámec politiky EU v oblasti klimatu. Společně tyto politiky pro oblast klimatu a energie přinesou do roku 2030 celkové snížení emisí skleníkových plynů přibližně o 45 % a překonají tak závazek EU v rámci Pařížské dohody snížit emise do roku 2030 nejméně o 40 % ve srovnání s rokem 1990. Nasměřují nás také k dosažení předpokládaného snížení emisí přibližně o 60 % do roku 2050. To nicméně nestačí k tomu, aby EU přispěla k teplotním cílům stanoveným v Pařížské dohodě. Poslední zvláštní zpráva Mezivládního panelu pro změnu klimatu jednoznačně potvrzuje negativní dopady změny klimatu a v této souvislosti Komise navrhne strategii EU na dlouhodobé snižování emisí skleníkových plynů ještě před začátkem konference o změně klimatu, která se koná v Katovicích v prosinci 2018. Budeme rovněž podávat zprávy o stavu energetické unie, jakož i o pokroku v dosahování vedoucího postavení Evropy v odvětví baterií.

Integrovanější a spravedlivější vnitřní trh se silnější průmyslovou základnou

V roce 2018 si připomínáme 25. výročí vzniku jednotného trhu. Jednotný trh, který tvoří pětinu světové ekonomiky, je jedinečný a je nejsilnějším aktivem Evropy při vytváření hospodářského růstu a při pomoci evropským podnikům, aby prosperovaly, inovovaly a vytvářely pracovní místa. Naše kolektivní síla nám umožňuje efektivně tvořit normy a být celosvětovým vzorem v otázkách, jako jsou ochrana údajů, data velkého objemu, umělá inteligence a automatizace, a vyvážit tak naše hodnoty i formovat světovou ekonomiku.

Nyní musíme splnit svůj slib, že maximálně využijeme potenciálu jednotného trhu ve všech jeho rozměrech. Je nezbytné dosáhnout dohody ohledně návrhů projednávaných v rámci balíčku zaměřeného na zboží a služby, aby byly zajištěny bezpečné produkty a posílena důvěra v jednotný trh. Musíme zintenzívnit úsilí, aby bylo dosaženo dohody o společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob a ohledně návrhů na spravedlivé a efektivní zdanění digitální ekonomiky, tak aby všechny společnosti, velké i malé, platily svůj spravedlivý díl daně tam, kde jsou zisky vytvářeny. Je rovněž načase dohodnout se o návrzích týkajících se spravedlivé a efektivní daně z přidané hodnoty, zjednodušit systém zejména pro malé podniky, zvýšit jeho odolnost vůči podvodům a modernizovat systém stanovení snížené sazby daně z přidané hodnoty. Dohody by rovněž mělo být dosaženo o návrzích týkajících se práv společností, aby bylo zajištěno, že právo společností na volný pohyb a růst přes hranice

států nebude některými z nich zneužíváno k daňovým únikům či k oslabování práv pracovníků. Rovněž by mělo být bezodkladně dosaženo dohody o legislativních návrzích na novou politiku pro spotřebitele. Tato nová politika zmodernizuje a zjednoduší právní předpisy v oblasti ochrany spotřebitele a prostřednictvím zástupných žalob zavede vyšší individuální odškodnění.

Plně fungující unie kapitálových trhů s integrovanými a likvidními trhy je rozhodující pro finanční stabilitu, na podporu jednotného trhu a pro diverzifikaci zdrojů financování pro evropské podniky, včetně menších společností. Je nejvyšší čas dohodnout se o návrzích týkajících se celoevropského osobního penzijního produktu, o reformě infrastruktury evropských trhů, o zkvalitnění evropské architektury finančního dohledu a o návrhu týkajícím se platební neschopnosti a restrukturalizace podniků a druhé šance pro podniky. Rovněž je třeba dosáhnout dohody ohledně dalších návrhů týkajících se unie kapitálových trhů z hlediska skupinového financování, krytých dluhopisů, usnadnění přeshraniční distribuce investičních fondů, podpory kotování malých a středních podniků na veřejných trzích a přiměřenějších a účinných pravidel pro investiční podniky. S ohledem na nedávné závažné odhalení praní peněz ve finančním sektoru je také nezbytné rychle dosáhnout dohody o návrzích na vytvoření silnějšího dohledu v oblasti boje proti praní peněz, která by v celé EU zajistila lepší kontrolu a prosazování pravidel.

Kromě významného pokroku pro podniky přináší jednotný trh rovněž záruky vysokých sociálních norem a ochrany pracovníků. Před rokem vyhlásily Evropský parlament, Rada Evropské unie a Evropská komise na sociálním summitu v Göteborgu zřízení evropského pilíře sociálních práv. V návaznosti na to přijala Komise konkrétní iniciativy v oblasti své působnosti. Jako další by měla přijít na řadu dohoda o vytvoření Evropského orgánu pro pracovní záležitosti a o návrzích, jejichž cílem je vytvořit lepší rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem a transparentnější a předvídatelnější pracovní podmínky pro všechny, včetně pracovníků s nestandardními smlouvami. Potřebujeme se dohodnout na přezkumu pravidel o koordinaci systémů sociálního zabezpečení členských států, o ochraně pracovníků před chemickými látkami, které způsobují rakovinu, a o přístupu k sociální ochraně. Je rovněž nejvyšší čas dokončit Evropský akt přístupnosti, aby osoby se zdravotním postižením mohly účinněji uplatňovat své rovné právo plně se zapojit do společnosti a vstupovat na trh práce.

Zachovat, prosazovat a prohlubovat jednotný trh představuje trvalý úkol. Musíme se zaměřit na zbývající nedostatky a zlepšit způsob jeho fungování. Z toho důvodu je zvláště významné dosažení dohody o neprojednaných legislativních aktech a řádné provádění právních předpisů v členských státech. S ohledem na diskuzi vedoucích představitelů na prosincovém zasedání Evropské rady předloží Komise sdělení zaměřené na odstranění zbývajících překážek a možná opatření k tomu, aby se Evropa chopila nových příležitostí v měnícím se globálním prostředí.

Hlubší a spravedlivější hospodářská a měnová unie

Dne 1. ledna 2019 oslavíme 20. výročí zavedení jednotné měny. Euro používá denně 340 milionů Evropanů v 19 členských státech. Eurozóna představuje téměř 85 % hrubého domácího produktu Unie 27 zemí. Přestála nejhorší finanční krizi naší doby a vyšla z ní silnější. Nyní nastal čas soustředit se více na strategickou úlohu, kterou by euro mělo hrát

v celosvětovém měřítku, a posílit jeho základy. V této souvislosti je zvláště důležité dokončit unii kapitálových trhů.

Je rovněž zcela zásadní přijmout návrhy, které jsou součástí plánu na prohloubení evropské hospodářské a měnové unie, včetně rozpočtových nástrojů navržených v rámci příštího víceletého finančního rámce. To umožní hospodářské a měnové unii – především evropské stabilizační funkci a programu na podporu reforem – zajistit větší makroekonomickou odolnost a pokračovat ve strukturálních reformách a v posilování konvergence. V červnu 2018 se na vrcholné schůzce eurozóny, které se účastnily všechny členské státy, vedoucí představitelé dohodli na dokončení bankovní unie, mj. vytvořením společného mechanismu fiskálního jištění pro Jednotný fond pro řešení krizí, a na dalších opatřeních při vytváření evropského systému pojištění vkladů. Dohodli se rovněž na posílení úlohy a dalším rozvoji Evropského mechanismu stability jakožto nástroje pro řešení krizí. V tomto úsilí je třeba přednostně pokračovat a rychlé dohody je třeba dosáhnout zejména u návrhů na snížení rizik v bankovním sektoru, jakož i u balíčku opatření na snižování objemu úvěrů v selhání. Stabilní eurozóna si žádá stabilní členské státy a oživení hospodářské a sociální konvergence. S přihlédnutím k tomuto cíli bude Komise i nadále posilovat evropský semestr a zaměřovat jej na podporu a pomoc členským státům při dosahování udržitelného, inkluzivního a dlouhodobého růstu.

Obchod: Vyrovnaná a progresivní obchodní politika k využití potenciálu globalizace

Naše velikost, společné hodnoty a cíle znamenají, že Evropská unie je jedinečná tím, že má obchodní dohody s 69 zeměmi po celém světě, které představují 40 % celosvětového hrubého domácího produktu. Vzhledem k rostoucímu napětí a nedostatečné předvídatelnosti ve světovém obchodním pořádku však musíme neustále znovu potvrzovat svůj závazek zachovat mezinárodní systém obchodu založený na pravidlech. Rychlé uzavření dohody o hospodářském partnerství mezi EU a Japonskem, největší obchodní dohody, kterou kdy Evropská unie vyjednala, tento závazek jasně potvrdí. Budeme rovněž pracovat na tom, aby rychle vstoupily v platnost dohody se Singapurem a Vietnamem a byla dokončena jednání, u nichž bylo dohody v zásadě dosaženo (s Mexikem) nebo které jsou již v pokročilé fázi, např. s Chile a státy Mercosuru. Rovněž musíme co nejvíce pokročit v dalších probíhajících obchodních jednáních, mj. s Austrálií a Novým Zélandem.

EU má pádný důvod k důvěře a asertivitě ve svých obchodních vztazích, nicméně nebudeme naivní. Je důležité, aby se spolunormotvůrci urychleně dohodli na návrhu týkajícím se prověřování zahraničních přímých investic, které umožní sledovat přebírání našich podniků zahraničním investorem a převzetí zabránit, pokud by poškozovalo zájmy EU. Je rovněž na čase, aby členské státy překonaly patovou situaci ohledně návrhu nástroje pro mezinárodní zadávání veřejných zakázek, abychom mohli předcházet diskriminaci podniků EU na trzích s veřejnými zakázkami ve třetích zemích, a aby se dohodly na reformě pravidel dvojího užití, aby obchod nemohl být nikdy zneužíván jako zástěrka pro nakládání se zbožím, které může být zneužito k porušování základních lidských práv.

Prostor spravedlnosti a základních práv založený na vzájemné důvěře

V posledních čtyřech letech byla ochrana základních práv a bezpečnost nejvyšší prioritou. Aby mohla být dokončena účinná bezpečnostní unie, je nyní zásadní dohoda na návrzích týkajících se přeshraničního přístupu donucovacích orgánů k elektronickým důkazům, uvádění prekurzorů výbušnin na trh a jejich používání, zlepšení bezpečnostních prvků u průkazů totožnosti a usnadnění přeshraničního přístupu k finančním údajům a jejich využívání ze strany donucovacích orgánů. Musíme také pokročit v zabraňování teroristům v přístupu k prostředkům pro provádění útoků tím, že se dohodneme na opatřeních zamezujících šíření teroristického obsahu on-line a rozšíříme mandát Úřadu evropského veřejného žalobce tak, aby zahrnoval boj proti přeshraničnímu terorismu.

K tomu, aby evropské informační systémy pro bezpečnost, migraci a správu hranic spolupracovaly inteligentněji a účinněji, by měl být brzy urychleně schválen návrh týkající se interoperability těchto systémů, společně s modernizací například Evropského informačního systému rejstříku trestů, systému Eurodac a Vízového informačního systému.

Z informací, které vyšly najevo v různých kauzách od *Dieselgate* přes *Luxleaks* až po *Panama papers* a *Cambridge Analytica* vyplynulo, že při odhalování nezákonných činností, které poškozují veřejný zájem a prospěch občanů sehrávají významnou úlohu oznamovatelé. Musíme se proto dohodnout na lepší ochraně oznamovatelů porušení práva EU.

Musíme rovněž zajistit, aby EU mohla poskytnout účinnější pomoc osobám zasaženým přírodními katastrofami, a schválit návrh týkající se evropského mechanismu civilní ochrany Unie (rescEU).

Respektování zásady právního státu jako jedné z hodnot Unie má zásadní význam pro demokracii a pro dodržování základních práv. Jedná se také o základní záruku pro fungování Evropské unie – jakožto vnitřního trhu a oblasti, kde jsou právní předpisy uplatňovány jednotně a rozpočtové prostředky vynakládány řádným způsobem a kde členské státy a jejich občané mohou na společných cílech spolupracovat v duchu vzájemné důvěry. Postup stanovený ve Smlouvách, jehož cílem je určit, zda existuje zřejmé nebezpečí závažného porušení hodnot, a zejména zásady právního státu, byl zahájen u dvou členských států. Rostou obavy i v případě dalších členských států. V důsledku toho si stále více uvědomujeme, že se Evropská unie a její členské státy musí o prosazování a dodržování této zásady více zasadit. V této souvislosti zamýšlí Komise předložit iniciativu, jejímž cílem je další posílení postupu EU pro právní stát přijatého v roce 2014.

Příprava nové migrační politiky

Migrační tlaky stále vyvolávají značné obavy evropských občanů, a to i navzdory tomu, že krize již byla překonána. Řádné řízení migrace zůstane úkolem po mnoho příštích let a vyžaduje komplexní reakci.

Počet nelegálních vstupů do Evropské unie poklesl od svého vrcholu v říjnu 2015 o 95 %. V letošním roce se však také ukázalo, že je třeba ostražitosti na všech trasách, protože výrazný pokles na trase přes centrální Středomoří přinesl nárůst na východě, a zejména na trasách západního Středomoří. Migrační trasy a jejich spouštěcí faktory se neustále mění a my se

musíme do budoucna připravit. Nejvyšší prioritou zůstává dohoda o dobře fungujícím společném evropském azylovém systému založeném na zásadách odpovědnosti a solidarity. Pět ze sedmi původních návrhů na reformu tohoto systému bylo předběžně nebo částečně schváleno a nyní je třeba učinit poslední kroky k přijetí změn za účelem posílení operační kapacity nové evropské agentury pro azyl navržené současně s projevem o stavu Unie. Současně musíme zaměřit své úsilí na dosažení dohody u zbývajících dvou návrhů: reformy dublinského systému a nařízení o azylovém řízení.

Důvěryhodná migrační politika znamená, že občané musí mít jistotu, že máme kontrolu nad svými vnějšími hranicemi a že můžeme poskytnout ochranu těm, kdo ji potřebují, a vracet ty, kteří na ni nárok nemají. Zásadní je zvýšit soudržnost a efektivitu návratové politiky a snížit pobídky k nelegální migraci a Komise v tomto smyslu předložila potřebné návrhy. Ve stejném duchu se musíme rychle dohodnout na reformě směrnice o navracení a na posílení kapacity Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž, a to tak, že zřídíme stálý sbor složený z 10 000 příslušníků pohraniční stráže EU, posílíme jeho pravomoci v oblasti navracení a umožníme mu působit v širším měřítku v partnerských zemích mimo EU.

Zároveň se musí Evropa více zabývat legální migrací. Musíme být schopni odpovídajícím způsobem reagovat na potřeby trhu práce a nedostatek kvalifikovaných pracovních sil v budoucnosti a zároveň sledovat zájmy EU. Je proto nezbytné dohodnout se na revidovaném systému modrých karet EU, díky němuž se usnadní a zatraktivní práce v Evropě pro vysoce kvalifikované státní příslušníky třetích zemí, kteří tak budou moci přispět k výkonnosti naší ekonomiky.

Do prosince 2018 zveřejní Komise sdělení o vízové vzájemnosti, v němž zhodnotí současnou situaci a navrhne možné další kroky pro případ, že Spojené státy nebudou vzájemnost v oblasti vízové politiky uplatňovat.

Silnější pozice na mezinárodní scéně

Pokud bude jednotná, má Evropa všechny předpoklady být silným aktérem na světové scéně, usilovat o mír, udržitelný rozvoj, bezpečnost a stabilitu a zároveň podporovat demokracii, chránit lidská práva a podporovat právní stát.

Aby tomu tak bylo, bude Komise i nadále vyzývat k navázání na její iniciativu zaměřenou na účinnější rozhodování v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky a usilovat o dohodu o navržených finančních programech, které podpoří postavení Evropy na mezinárodní scéně. Rovněž bude pokračovat v provádění globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky EU, především pokud jde o Indii, Latinskou Ameriku a Střední Asii.

Bude pokračovat i provádění nově navržené aliance mezi Afrikou a Evropou pro udržitelné investice a zaměstnanost. Za tímto účelem bude dále rozpracován a realizován plán vnějších investic EU, tak aby bylo do roku 2020 dosaženo jeho ambiciózního cíle, kterým je mobilizace až 44 miliard EUR v podobě udržitelných investic.

Klíčovou prioritou nadále zůstává provádění naší politiky sousedství jak na východě, tak na jihu. Pokud jde o rozšiřování EU, bude Komise vydávat výroční zprávy o veškerém

pokroku, jehož bylo dosaženo ve vztazích se všemi dotčenými partnery. Kromě toho Komise posoudí žádost Bosny a Hercegoviny stát se kandidátem na členství a vydá k ní stanovisko.

Unie demokratické změny

V posledních čtyřech letech se Komise snaží posílit demokratické postupy v Evropské unii, např. zapojením občanů do tvorby politiky, zvýšením transparentnosti jednání mezi těmi, kdo v Komisi přijímají rozhodnutí, a zástupci zájmových skupin, zveřejňováním mandátů k vyjednávání obchodních dohod a zakotvením zásad zlepšování právní úpravy do návrhů politik. Důležitá revize byla provedena v pravidlech pro financování evropských politických stran, což povede k transparentnějším vztahům mezi evropskými politickými stranami a jejich členskými stranami, ke zvýšení demokratické legitimacy, aby financování lépe odráželo přání voličů, a k přísnějšímu prosazování pravidel, aby bylo možné lépe řešit případy zneužití veřejných financí.

V zájmu ochrany našich demokratických hodnot musíme zajistit, aby se nadcházející volby byly svobodné a spravedlivé, a proto je nutné, aby byly urychleně odsouhlaseny návrhy na lepší ochranu našich demokratických procesů před manipulací, již provádějí třetí země nebo která slouží soukromým zájmům. Přednostně by také měl být schválen návrh, který umožňuje, aby byla evropským politickým stranám uložena sankce za porušení ochrany osobních údajů s cílem úmyslně ovlivnit výsledek voleb.

Evropské občanské iniciativy nabízejí občanům jedinečnou možnost zapojit se inovativním způsobem do vypracování dané agendy na úrovni EU tím, že přímo požádají Komisi, aby řešila otázku, na které jim záleží. Aby byl tento nástroj uživatelsky vstřícnější a mohl dosáhnout svého plného potenciálu, je podstatné, aby byla rychle odsouhlasena dohoda týkající se reformy příslušného nařízení tak, aby občané mohli snadněji zahajovat a podporovat nové iniciativy. Reagujeme také na přání občanů vyjádřená ve veřejných konzultacích, například návrhem na ukončení změny času, k níž dochází dvakrát ročně.

Od počátku svého funkčního období tato Komise zdůrazňuje, že je třeba, aby se Unie důrazněji zaměřovala na důležité záležitosti a aby se zvýšila demokratická legitimita její činnosti. Důležitým hlediskem je v tomto směru dodržování zásad subsidiarity a proporcionality. Komise předkládá spolu s tímto pracovním programem sdělení, v němž uvádí, jak hodláme zásady subsidiarity a proporcionality při tvorbě politik EU posílit, a to na základě četných podnětů získaných od pracovní skupiny pro subsidiaritu, proporcionalitu a scénář „Méně, zato efektivněji“. V souladu se stanovisky pracovní skupiny se tento úkol stane součástí širšího programu zlepšování právní úpravy, a to i v rámci plánovaných hodnocení. Ke sdělení jsou připojeny výroční zprávy o vztazích mezi Evropskou komisí a vnitrostátními parlamenty a o uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality.

III. Nabídnout všem Evropanům jasnou perspektivu do budoucna

Summit v Sibíni se uskuteční 9. května 2019, tedy v rozhodující okamžik – šest týdnů po brexitu a dva týdny před volbami do Evropského parlamentu. A právě v tom okamžiku ukáží vedoucí představitelé států, že opět panuje důvěra v budoucnost Unie o 27 členech. Komise přispěje k procesu před sibiňským summitem i po něm řadou zpráv a sdělení zaměřených na období do roku 2025. Předložila nebo předloží iniciativy, jejichž cílem je:

- posílit mezinárodní úlohu eura v rámci globálního úsilí o posílení evropské suverenity;
- rozšířit hlasování kvalifikovanou většinou a umožnit efektivnější rozhodování v klíčových oblastech zdanění a sociálních politik, aby právní předpisy EU týkající se jednotného trhu držely krok s ekonomickým a společenským vývojem, jakož i v několika cílových oblastech našich vnějších vztahů, aby naše společná zahraniční a bezpečnostní politika získala vhodné nástroje pro přijímání rozhodnutí;
- uvažovat o cestě k udržitelné Evropě do roku 2030, a navázat tak na cíle udržitelného rozvoje OSN, mj. na Pařížskou dohodu o změně klimatu;
- připravit nový institucionální rámec pro naši politiku v oblasti energetiky a klimatu, v němž budou představeny možnosti posíleného hlasování kvalifikovanou většinou a případná reforma Smlouvy o Euratomu;
- dále posílit postup EU pro právní stát z roku 2014;
- ukázat, jak vybudovat Unii, která bude v oblasti komunikace jednotnější, silnější a demokratičtější.

IV. Přípravenost na brexit

Ačkoli je vyvíjeno značné úsilí, aby bylo zajištěno uzavření dohody o spořádaném vystoupení Spojeného království z Evropské unie a rámce pro budoucí vztahy mezi EU a Spojeným královstvím, budou v souvislosti s vystoupením Spojeného království a bez ohledu na výsledky jednání nezbytná určitá opatření pro úpravu *acquis* EU. Kromě šesti legislativních aktů, které již mají spolunormotvůrci na stole, přijme Komise další dva legislativní návrhy týkající se připravenosti na brexit, které se budou zabývat vízovým statutem státních příslušníků Spojeného království po brexitu a úpravou číselných údajů u spotřeby primární energie a konečné spotřeby energie v právních předpisech o energetické účinnosti. Návrhy budou předloženy v listopadu 2018, aby měli spolunormotvůrci dostatek času přijmout je přede dnem vystoupení.

V souvislosti s připraveností na brexit Komise rovněž do konce roku 2018 předloží několik aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů. Bude i nadále pozorně sledovat, jak se budou jednání vyvíjet, a v případě potřeby navrhne další opatření s dostatečnou časovou rezervou pro spolunormotvůrce, aby mohli svou práci dokončit.

V. Zdokonalení tvorby právních předpisů a provádění a prosazování práva EU

Od počátku svého funkčního období tato Komise výrazně investovala do zlepšování právní úpravy, a nyní je tato otázka pro ni již naprostou samozřejmostí. Pokud jde o tvorbu právních předpisů, má podle OECD Komise jedny z nejlepších výsledků. Abychom tento pokrok upevnili, provádíme hodnocení naší politiky zlepšování právní úpravy a na jaře předložíme zprávu o výsledcích a získaných zkušenostech. Do té doby budeme věnovat pozornost zejména využívání nástrojů pro zlepšování právní úpravy při pečlivém hodnocení našich stávajících politik a zajišťování toho, aby i nadále sloužily svému účelu a nedocházelo ke zbytečným výdajům. Příloha II tohoto pracovního programu představuje nejdůležitější hodnocení a kontroly účelnosti, které provádíme, včetně těch, které navazují na stanoviska platformy REFIT. Platforma pokračuje v činnosti a očekává se, že brzy přijme další stanoviska. Komise poté poskytne podrobné informace o opatřeních přijatých v návaznosti na veškerá minulá i nová stanoviska uvedená v on-line srovnávacím přehledu REFIT, jakož i ve druhé roční analýze zátěže.

Každé pravidlo, bez ohledu na to, jak pečlivě bylo vypracováno a připraveno, je účinné pouze tehdy, je-li řádně uplatňováno v praxi. To je důvod, proč bude Komise i nadále věnovat pozornost tomu, aby právní předpisy byly nejen řádně vypracovány, ale také řádně uplatňovány. Pro účinné uplatňování právních předpisů EU má zásadní význam úzká spolupráce a komunikace mezi Komisí a členskými státy. Budeme pokračovat v dialogu s členskými státy o tom, jak jim při uplatňování právních předpisů EU pomoci. V příštích měsících nás čeká práce na transpozici a provádění těch právních předpisů, které byly nedávno přijaty nebo budou přijaty v nejbližší době. Zároveň si Komise bude i nadále prioritně všimát závažného porušování právních předpisů EU, které snižuje přidanou hodnotu pravidel EU, a v případě potřeby rázně zakročí, jako tomu bylo nedávno např. v případě kvality ovzduší.

VI. Závěr

Ve zbývajících měsících tohoto funkčního období bude nezbytné občanům ukázat, že plníme svou agendu pro zaměstnanost, růst, spravedlnost a demokratickou změnu. Pracovní program Komise na rok 2019 obsahuje jasnou a cílenou agendu pro dokončení práce, k níž jsme se na počátku tohoto funkčního období zavázali. Komise bude i nadále intenzivně spolupracovat s Evropským parlamentem a Radou, aby tyto orgány mohly přijmout a provést všechny návrhy, které Komise předložila, a tuto agendu tak dokončit. Toto společné evropské úsilí je zásadní, pokud máme ukázat občanům, že cílená a účinná opatření na úrovni Evropy mohou skutečně pomoci a přinést konkrétní výsledky. Dne 9. května v Sibini budeme také moci ukázat, že Evropská unie s 27 členy má jasnou perspektivu do budoucna a že upevnila základy silné, jednotné a svrchované Evropy.